

НҮБ-ын ХБХЭК-д нэгдэн орсон орны 4 дэх засаглалын хүлээх үүрэг

**Б.Хишигсайхан, НҮБХХ-ийн
ХЗҮХХЭТ-ийн зөвлөх**

ХБХ ба Төр, ХМХ

ХБХ

- ХБХ нь халамж хүртэгч “объект” биш, “эрх эдлэгч, баялаг бүтээгч” мөн.

ТӨР

- МУ нь ХБХ-ийн эрхийг хүндэтгэх, хангах, хамгаалах талаар ОУХН-ийн өмнө үүрэг хүлээсэн.

ХМХ

- Иргэдийн “мэдэх эрх”-ийг баталгаажуулж, нийгэмд хяналтын үүргээ гүйцэтгэх ёстой.

ХБХ-ийн талаарх стереотип

- ▣ Улсын төсөвт дарамт үзүүлдэг, нийгмээс байнга асрамж, халамж шаарддаг.
- ▣ ХБХ-ийг “эрүүл” хүмүүс халамжлах болдог. Тиймээс гэр бүл, найз нөхөд, нийгэмдээ дарамт болдог.
- ▣ Хөгжлийн ноцтой бэрхшээлтэй хүмүүс бүтээлч амьдралтай байж чаддаггүй тул байхгүй байсан нь дээр.
- ▣ ХБХ-ийг урлаг, хошин урлагаар дамжуулан инээд, наргиан болгох нь хэвийн үзэгдэл.
- ▣ ХБХ дотроос онцгой чадвартай нь л амжилтад хүрдэг.

ХБХ-ийн талаарх стереотипийг өөрчлөхөд ХМХ-ийн гүйцэтгэх үүрэг

- ▣ Нэр томъёо, нэршлийг анхаарах
- ▣ ХБХ-ийн талаар болон ХБХ-тэй ярилцахдаа:
  - өвчтэй хүн гэдэг талаас хандахгүй байх
  - бэрхшээлийнх нь талаар хөндөхгүй байх
  - өрөвдсөн, азгүй хүмүүс г.м талаас хандахгүй байх
- ▣ ХБХ-ийг нийгмээс тусад нь биш, нийгмийн нэг хэсэг болохын хувьд харуулахыг хичээх
- ▣ Дэд бүтэц, харилцаа холбооны салбарт тогтоосон стандарт нь зөвхөн ХБХ-т чиглээгүй болохыг таниулах
- ▣ Тэднийг нийгэмд шуугиан тарих зорилгоор ашиглахгүй байх

ХМХ нь ХБХ-т хүртээмжтэй байх

- ▣ Нийтлэл, нэвтрүүлэг нь ХБХ-т хүртээмжтэй байх
- ▣ ХБХ өөрсдийн үзэл бодлыг ХМХ-ээр дамжуулан илэрхийлэх боломж нээлттэй байх
- ▣ ХБХ-ийн мэдээлэл олж авах эрхэд хүндэтгэлтэй хандах

ХБХ-ийн өмнө хүлээж буй нийгмийн хариуцлагаа өндөржүүлэх

- ▣ ХБХ-ийн асуудлаар нийтлэл, нэвтрүүлэг бэлтгэхдээ эрхэд суурилсан хандлагын үүднээс хандах
- ▣ ХБХ-т тулгамдаж байгаа асуудлуудыг тэдний оролцоотойгоор гаргаж тавих
- ▣ Нийтлэл нэвтрүүлэгтээ:
  - ХБХ-т дэд бүтэц, боловсрол, эрүүл мэндийн үйлчилгээ зэрэг нь хүртээмжтэй байгаа эсэх
  - ХБХ-т чиглэсэн хууль тогтоомж, бодлого хөтөлбөрийн хэрэгжилт, энэ нь тэдэнд хүртээмжтэй байж чадаж буй эсэх
  - ХБХ-ийн зөрчигдөж буй эрх, түүний шалтгаан нөхцөл
- ▣ ХБХ-ийг ялгаварлан гадуурхах хандлагыг буруушаах, тэдний талаар нийгэмд тогтсон стереотипийг арилгахад хувь нэмрээ оруулах

**Анхаарал тавьсанд
баярлалаа!**